

Lesdoel

De kinderen:

- ontdekken wat de betekenis van concrete geluiden is;
- ontwikkelen door bewegingen hun grove motoriek;
- ontwikkelen hun gehoor door naar geluiden te luisteren;
- ontwikkelen hun stem door geluiden na te doen.

Leeromgeving

In deze les gaan we vanuit de belevingswereld van het kind, het huis, geluiden ontdekken die een betekenis hebben.

Vertel een verhaal over de indeling van de morgen: wakker worden, opstaan, wassen, aankleden enzovoort. Het lied is te moeilijk voor de jongste kinderen van groep 1, maar geeft wel goed de sfeer aan van les 1, 2 en 3. Het lied kan ook als opzegvers gebruikt worden.

Voer met behulp van een wekker een leergesprek over de verschillen in hoogte en sterkte van het geluid.

Materiaal

afbeeldingen 1-01a, 1-01b en 1-01c. Het gebruik van concreet materiaal heeft de voorkeur.

cd 1-1 'Word wakker' uit *Kleuter-wijs*, blz. 64

cd 1-2 wekker (geluidsfragment)

cd 1-3 tandenpoetsen (geluidsfragment)

cd 1-4 melk inschenken (geluidsfragment)

cd 1-5 wekker, tanden poetsen, melk inschenken (geluidsfragment)

eventueel een doos

een wekker

Vorbereiding

Kringopstelling in de klas.

Extra stof

Bij een herhaling van het luisteren naar de geluiden is het van belang om moeilijkere vragen te stellen:

- Welk ander geluid hoort erbij?
- Welke beweging hoort erbij?
- Waar kun je dit geluid horen?
- Wat moet je doen als je dit geluid hoort?
- Wanneer kun je dit geluid horen?

Inleiding

1. Laat de inleiding niet te lang duren.
2. Let op de kwaliteit van de activiteit, bijvoorbeeld tegelijk beginnen.

1. Vertel een verhaal over de indeling van de morgen: wakker worden, opstaan, wassen, aankleden, enzovoort.
2. Doe een beweging voor en laat de kinderen deze beweging nadoen (bijvoorbeeld een 'slaapgebaar': beide handen tegen één wang; de dekens wegduwen; uitrekken; opstaan; lopen; aankleden; tandenpoetsen; gezicht wassen; haar kammen; trap aflopen; boterham eten; melk drinken).

Kern

1. Samen luisteren gaat het beste met de ogen dicht (voor de meeste kinderen te moeilijk).

5. Afbeelding weg is geluid weg.

8. Doe de voorwerpen bijvoorbeeld in en uit een doos.

1. Laat de vier geluiden van de cd horen. Na elk geluid mag een kind vertellen wat het is.
2. Probeer steeds meer te laten ontdekken over het geluid. Bijvoorbeeld: waar kun je dit horen? Wanneer kun je dit horen?
3. Herhaal de geluiden, de kinderen proberen ze na te doen met hun stem. Let er vooral op dat ze de geluiden even lang en even sterk maken.
4. Echospel met geluiden. Maak een geluid dat door de kinderen wordt herhaald.
5. Gebruik de voorwerpen of de afbeeldingen van wekker, beker, tandenborstel. Laat de kinderen het geluid maken bij het tonen ervan.
6. Vraag welke bewegingen erbij horen.
7. Laat de bewegingen uitvoeren zonder geluid erbij.
8. Bij het laten zien van een voorwerp of afbeelding begint de beweging. Deze stopt wanneer het voorwerp of de afbeelding weg is.
9. Laat punt 8 door een kind uitvoeren. De andere kinderen maken de bewegingen.

geluidsfragment
2 t/m 5

- wekker
- tandenpoetsen
- melk inschenken
- allemaal

Afsluiting

2. Let ook op het juiste ritme. Het laatste stukje is het moeilijkst.

5. Als de les te lang duurt, is deze afsluiting beter.

1. Gebruik het lied 'Word wakker' als spreektekst.
2. Let goed op de intonatie en de uitspraak.
3. Maak ook bewegingen bij de tekst. De kinderen doen vanzelf mee.
4. Doe het zelf steeds zachter, maar wel heel duidelijk.
5. Alternatief: doe het bewegingsspel van de inleiding nog een keer, maar nu met de geluiden erbij. Doe een beweging voor en laat de kinderen deze herhalen.
6. Leer nu ook de melodie aan van 'Word wakker'.

Word wakker

1-01 lied

tekst en muziek: Baukje Vellekoop

Word wak - ker en was je han - den, word

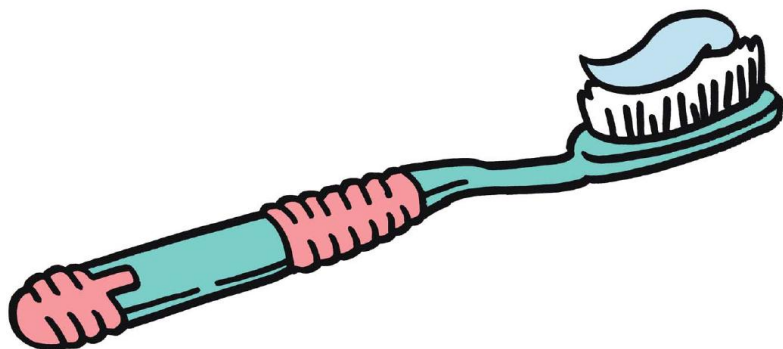
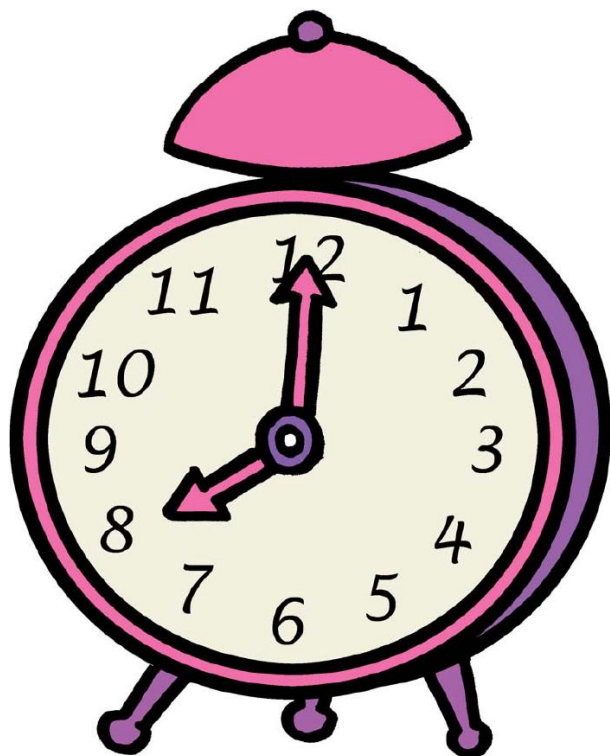
wak - ker en poets je tan - den. Word wak - ker en kleed je

aan om naar school toe te gaan.

Chord symbols: F, C, F, F7, Bb, F, C7, F

1-01

Les 1-12

Vorm

Lesdoel

De kinderen:

- oefenen het kijken naar en het imiteren van bewegingen.

Leeromgeving

Op onze terugreis uit de dierentuin denken we nog steeds na over sterke en zachte geluiden. We komen nog veel meer van die geluiden tegen. Door met concrete materialen te werken, zoals kubussen of blokken, wordt er een verband gelegd met grote bewegingen en kleine bewegingen en ook met sterke en zachte geluiden of muziek. De leerkracht kan elk liedje of spreektekst laten zingen of zeggen. De blokken geven aan of het geluid sterk of zacht moet.

Materiaal

cd 1-32 'Zeg wat hoor ik?'
trom
ritmestokjes
instrument (zie voorbereiding)
kubussen
blokken

Vorbereiding

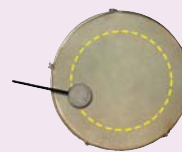

Leg een instrument klaar om de begintoon van over te nemen.

Inleiding

2. Ga op een goed zichtbare plaats staan, zeg wat er gedaan moet worden.

1. In het speellokaal rondgaan op de trom in verschillende bewegingsvormen: lopen, huppelen, rennen.
2. Doe zelf als onderbreking een aantal bewegingen voor op de plaats, zoals armen gestrekt voor je, handen op je hoofd, vliegen als een vogel, hurken op de grond, een rondje draaien enzovoort.

Kern

1. Zet de kinderen in een lange rij of in een halve cirkel.

3. Neem de goede begintoon over van een instrument.

4. Variatie: radiospel, stukje zonder geluid zingen en daarna weer verder zingen.

7. 8. 9. Bij deze vorm is stilstaan in de vorm van een vierkant beter voor de uitvoering.

1. Introduceer het lied 'Zeg wat hoor ik?' met de nieuwe tekst en bewegingen.
2. Zwaai bij de tekst 'doe mij na', de kinderen doen mee en stoppen bij 'stamp maar'. Doe ook nog enkele andere bewegingen.
3. Zing het lied een paar keer en verbeter de uitspraak. Let op een gelijk begin en een gelijk einde.
4. Laat een paar kinderen zingen om te horen wat er nog verbeterd moet worden.
5. Zing het lied als afwisseling in een rij. Loop zelf mee in de maat.
6. Laat de kinderen mee marcheren.
7. Maak nieuwe bewegingen als de kinderen het lied kennen op 'doe mij na'.
8. Varieer eerst zelf en vraag daarna kinderen om bewegingsvormen.
9. Varieer de drie klappen door bijvoorbeeld hoog in de lucht te klappen of drie tikken op het hoofd of de schouders te geven.

Afsluiting

1. Kinderen in lange rij. Leerkracht (of leerling) staat voor de groep.

3. Deel de ritmestokjes uit terwijl de klas zingt of rondgaat.

1. Doe een concentratiespel. Zeg de spreektekst 'Een spiegel' op en doe zelf (of een kind) een beweging voor die door iedereen wordt herhaald.
2. Gebruik eventueel de inleiding van les 10 als afsluiting als punt 1 te moeilijk is.
3. Geef de kinderen ritmestokjes en laat ze voorbeelden nadoen.

Zeg wat hoor ik?

1-12 lied

tekst en muziek: Wim Lindhout

1-12

Lesdoel

De kinderen:

- stimuleren door middel van bewegingen hun motorische ontwikkeling;
- ontwikkelen hun gehoor door te luisteren naar de leerkracht, de geluiden en de instrumenten;
- ontwikkelen hun stem door geluiden te maken;
- ontdekken wat sterke en zachte geluiden in muziek zijn.

Leeromgeving

Het thema 'eendjes in de lente' verduidelijkt in deze les de muzikale tegenstelling sterk-zacht.

Materiaal

afbeeldingen 1-24a en 1-24b
cd 1-47 'Zeven kleine eendjes' (spreektekst) uit *Ding-Dong*, blz. 160
cd 1-48 'Wij zwemmen alle kanten op'
handtrom
klankstaven d' en a'

Vorbereiding

Teken een straat in het speellokaal (zie les 1-18).

Extra stof

Een extra les kan met dezelfde inleiding en daarna:

1. De kinderen zitten in een kring. De kinderen die worden aangewezen mogen ook gaan 'kwekken'. Het geluid wordt dus steeds sterker.
2. We doen het ook eens andersom.
3. Laat met behulp van een afgesproken teken iedereen steeds sterker/zachter 'kwak' zeggen. Daarna met 'kwek'.
4. Laat een kind al 'kwekkend' naar de gang lopen om te laten horen dat het geluid steeds zachter wordt.

Inleiding

3. NB: Kwekeenden en kwakeenden kwaken wel even snel.

4. Lege afbeelding is stilte.

1. Introductieverhaal: we gaan naar het park om de eendjes te voeren, maar het is nog een heel eind lopen. Kom maar mee! Met de handtrom in omgangsbaan lopen.
2. Stoppen en samen oversteken.
3. Ga samen 'om de vijver' zitten. Benoem: kleine eendjes zeggen: 'kwek, kwek, kwek' (zacht). Grote eenden zeggen: 'kwak, kwak, kwak' (sterk). In hetzelfde tempo als de kwekkers.
4. De kinderen zeggen 'kwak' of 'kwek' als ze de bijbehorende afbeelding zien. Wissel ook af met een lege afbeelding.

Kern

1. Gebruik steeds de twee afbeeldingen en een lege afbeelding.

1. Leer de spreektekst aan met zo weinig mogelijk onderbrekingen en veel herhalen.
2. De eerste regel zacht en de tweede regel sterk.
3. De kinderen zitten op de knieën. Zeven kinderen maken met hun handen op de grond het geluid van de eendjes die op de straat lopen. Bij 'Foei' maken ze een waarschuwend gebaar.
4. De zeven kinderen mogen echt even op 'de straat' lopen. Zeg samen de spreektekst op. Denk goed om de voordracht. Bij de tweede regel gaan de eendjes snel zitten.
5. Leer het nieuwe lied aan. Gebruik steeds een voorspel op de eerste twee tonen van het lied.
6. Een kind speelt moedereend. Na het samen zingen van het lied roept de moedereend: 'kwak, kwak'. De andere kinderen maken kwek-geluiden en komen rondom dit kind staan. Kies een nieuwe moedereend en herhaal het spel.

d' + a'

Afsluiting

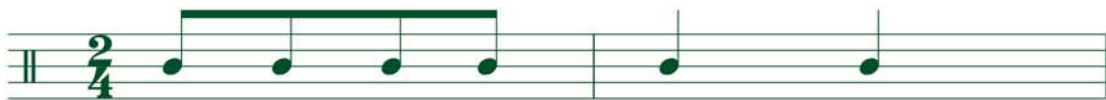
2. Sorteerspel

1. De kinderen gaan naar de moedereend als ze worden aangewezen.
2. De moedereend zit heel stil in de kring met de ogen dicht. Ze moet raden hoeveel eendjes ze hoort komen.
3. Als er twee eendjes bij de moedereend zijn gekomen, zegt iedereen de spreektekst: 'Twee kleine eendjes ...' Het getal kan steeds aangepast worden.

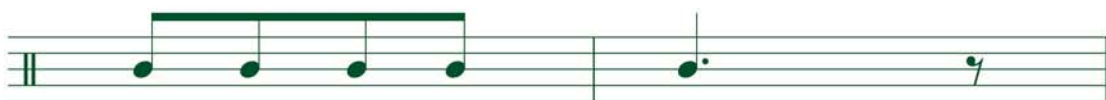
Zeven kleine eendjes

1-24 spreektekst

tekst en muziek: José Bakker

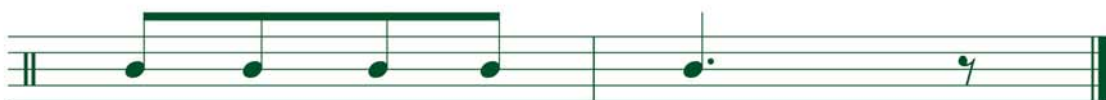
Ze - -ven klei - ne eend - jes

lo - pen op de stráát,

foei!!! dat mag toch niet.

Moe - der - eend wordt kwaad!

1-24

Wij zwemmen alle kanten op

1-24 lied

tekst en muziek: Ton van Driel

The musical score is written on three staves in treble clef, key of D major (two sharps), and 2/4 time. The melody is simple, using quarter and eighth notes. Chords are indicated by letters above the staff: D, A, Bm, A, D, A7, and D. The lyrics are written below the notes.

D A

Wij zwem - men al - le kan - ten op, wij

Bm A D

zwem - men reu - ze vlug. Maar als de moe - der -

A⁷ D

eend ons roept dan zijn we zo te - rug.

